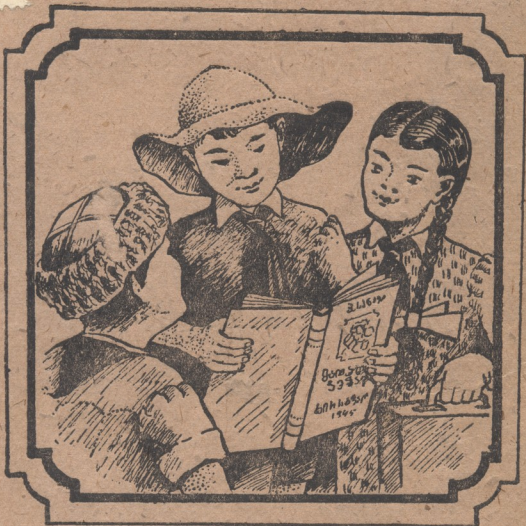

784

3. სანაყოფი

მუღ ალონ ავობა

ხირაჟალდე — 1946 — სტალინი

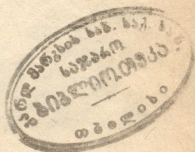
გადაღონ ავზავ

ქვეყნის კლასის ახვერგანან ჩინებ

გსტიდარ შა ქოდთა ხ. ირ. ობღ. რუხსადღ ხადად

5-58 რავალდ

18780

სუსსარ ირუქთონე უადცახადონ რავალდად

П. А. Санакоев

РОДНОЙ ЯЗЫК

Учебник для первого класса

Утвержден Юго-Осет. Обл. ОНО

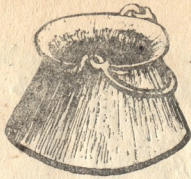
5-е издание

სბ

ს ბ

ს ბ

პ პ პ

პ პ

პ პ პ პ

პ პ პ პ პ პ პ პ

ს ა ვ

ს ა ვ

ს

ს ა ვ. ვ ა ს.

ს ს ს ს ა ვ . ვ ა ს .

ს ი ს

ს ი ს

ი

სი. ის აგ. გაგი, გაგა სი!

ნ ა ს

ნ ა ს

ნ

ნ ა ს. ა ს ი ნ. ა გ. ნ ა ნ ა. ნ ი ნ ა.

ა ნ ა, ა გ ს ი ს. გ ი გ ა, ნ ა ს ს ი ს.

ნ ა ს ა ს ი ნ, ნ ა ნ ა. ნ ა ს.

გონო

გონო

გონო

ო

გონო, გონო გონო.

გონო, გონო.

გ ა ლ

გ ა ლ

ლ

გალ. ასლან. ინალ.
სოსლან, გოლლაგ სის.

ლ ლ ლ გა ლ. გო ლ ლ ა გ.

ი ღ ო ნ

ი ღ ო ნ

ზ

დადა. დონ. ლადი. დისი. იღონ.

დადო, დონ სის.

დადა. დონ.

მად

მ ა დ

მ

მად. მი. მინას. მალ. ნომ. სომ.
გალ ამ ნალ ის. სიმონ ამ ის.

მ მ მ მად. მალ.

დიდინაზ

დი დი ნაზ

დი დი დი ნაზ

ს

ლაგ. აღამ. საგ. დანდაგ. სანდონ.
მანა დიდინაგ. გალ მანა ის.
ინალ მან გაგი. ის ნამ აგ.

ლაგ. აღამ.

58780

მასზე

მასზე

მ ა ს ზ ბ

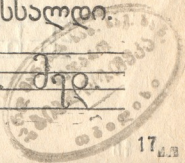
2

მი მასზე. მდ. სულ. დაღვ. სუსულ.

მანს განგალო. გზგ ამ ის.

ღმგა ღმუ. ღონ ნუსალო.

სულ. მე

ხ ა ლ ო ნ

ხ ა ლ ო ნ

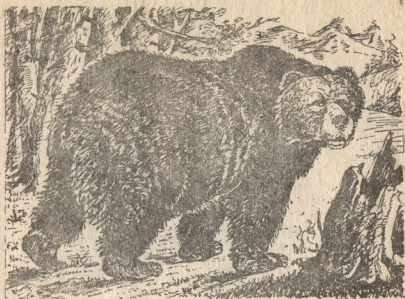
ხ ა ლ ო ნ

ს

ხილ. იხ. ხალ. ხოს. ხალომაგ. ნეხას.
მიხ.

ხალო გალან ხოს ხასხუ. მანან ის
ხალონ.

ხ ხ ხ ი ხ ხ ი გ ხ ო ხ

ბ რ ს

ბ რ ს

ბ

ბრს. რსს. ბრგ. სპრდ. ბაგონ. ხერხ.
ხმრმგ. რჩხვს.

ბად ხლს ხმრკ. გარსო, ხლს რახნსს. მახმმ
ის რმხვს. მმ ღმნდავ რისსუ.

ბრ ბრს. ბაგონ. ბრგ.

ს უ რ

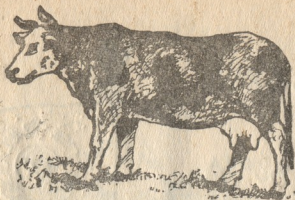
ს უ რ

უ

ხურ. სუგ. უმზღ. ხუღ. მაღუსნგ. მუს.
ღურ. რუს. უგზრღზნ.

მუსსპ სუგ ღასუ. გუგა მზნა ის. უმარ
მაგუსა უ. მაღუსნგ დიდინგ უ. ნა მუს
სურ უ.

ს უ რ ს უ რ უ

ყ უ გ

ყ უ გ

ყ

ყუგ. ყამა. ყისუნ. ყუღ. ყნღის. ყუღონ.

ყრემ ყად ღნგ უ. მახმი ყნღ დარღ უ. ხადღ
ყიდთმ რადასუ. ნანა ყნღურთმ თონღ. ყომგის
ღმ ყომთმ ღმ ყუს დარღ.

ყ ყ ყ ყუგ. ყუღ.

მადმული

მ ა დ მ უ ლ ი

მ ა დ მ უ ლ ი

დ

მმა. საგომ. გადრა. ადრან. ადნგ.
მით თადუ. მადუ მადუ დიდინგ არან უ.
ნმა ნამ საგომ.

წრთადუნგ ის. ყუსომ რადუ, რადუ.
სურდმა თარსუ.

მ მ მ სოე. მსე. ნსე.

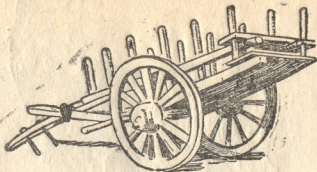

ბ ა ს ლ ა ს
 ბ ა ლ ა ს
 ბ ა ს ლ ა ს

ბ

ბას. აბონ. ბონგონ. აბანა. ბარწნ. ბწნდწნ.
 ბწგწწწ. ბეღ. გწწწწწ.
 ბეღეღე მით ბათადი. ღადღა ბანდღწწღ ბადღ
 ჳმწ სურღეწწწწ ეღეღ. ბიბოლ ღწწწწ წწწწ. ბაბად
 ბწწწწწწწწ. გწწწწწწ წწწწწწწ წწწწწწწ.

ბ ბ ბ ბაბა. ბას.

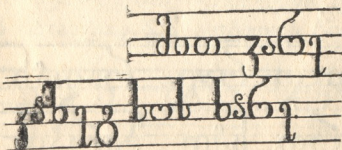

კ ა რ ღ ო ნ
კ ა რ ღ ო ნ
კ ა რ ღ ო ნ

კ

კადღონ. კარღონ. კარმ. კად. რკვდე.
სვარ. კვნეგ.

კასნგ კასუ. შით კარუ. კვნეგ ხოს ხარუ.
სიდმ კარღონდუ სუგ დასუ. მმ კარაგ რისსუ.
კართმ ივ კადღგმს.

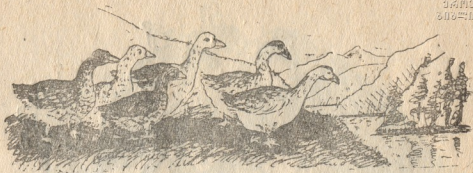
ბირალ
ბ ი რ ა ლ
ლ

ბირალ. სალ. ბანალ. რალან. თურლ. მანარლ.
ხაღალუდ.

ბიბოლუ სალ ყანდამ აღუღდი. ამბანდი ზელ
ბირალ. ბირალ ბაჰადი სალმამ მამ დამ
ახორდთა.

ბირალ ყუყუაგ სურდ უ. ბირალ ადამუ^მბრ^მ
ყვ ღარუ.

ლ ლ ლ რალ. რალან.
სარლ. სარლ ბირალ

ყ ა ზ თ ა
ყ ა ზ თ ა
ყ ა ზ თ ა
ზ

ყაზთა ხეზთუსთუ ყაზგაზონ. ბაზლოზღთა
საზ ბიზნლ საზ სუნ ზაზლ:

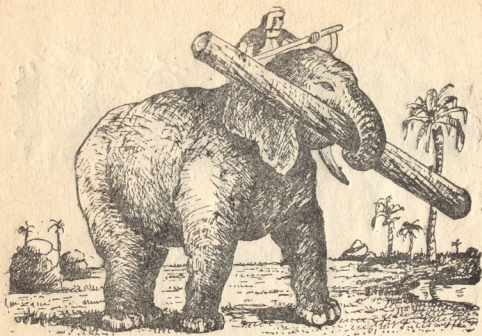
—ხაზღუნ ჰა!

—აზარაზ ჰაღ, ჳსთაზ ნა ბაზნარ,—ზალთოღ
ღუნ ყაზთა.

—აზარუთ ჰაღა,—ზაზლ ბიზნლ.

ყაზთა ნეზაზარღჯუსთუ—ნეჰყყყყუთა ჳასთოღ...
ღაზთა რაჰაღჯუსთუ საზ ასუზღთოღ ბიზნლღ.

ყ ჳ ჳ ბ ა ჳ ჳ ჳ ჳ

ფ ჯ ლ
ფ ჯ ლ
ფ

ფისი. ფიდღონ. ფირწან. ფესურა. ფირუბ.
ღწფფუ. ღწფფუნ.

ფუდ დისსაგ სურდ უ. ყარმ ბწსთწთუ ფუდთწ
ბირწ ის. ფუდწწწ წწ თუბ ბირწ უ. ფუდ სი-
სუ წწწ აბწსსუ წგას ყწდთწ დწრ. ის ჯწ უსთურ
უსსურთწ. ფუდუ სთწგაწ არწბთ მიგწწწწწთწ
წწწ ყაბწწწთწ ბუნარლ უსთუ.

ფ ფ ფ ფ ჯ ლ ფ ყ ხ

ც ა რ ბ ა ს
ც ა რ ბ ა ს
ც ა რ ბ ა ს

ც

ცად. ცონგ. ცინ. ცნგათ. ცარ. ცურად.
ცირგის. ცემგა.

ცოთან ცირღმე ღმთუუ უ. ცოთან ადცამმ
ღმრ ღმ ყუს დარე, ადცე ღმრ ბაზონე. ცე ნმ
სარაზე ცოთან! ადცე ღმრ ჳნ მნცონ უ.

ცირაღ თა ონგმარღ უ. ღმ ყუს ნიცამმ
ღარე, ნიცე არაზე, ნიცამმ^მ ბაბმღღ.

ც ც ც ც ც არ. ც ა დ.

ქ ა რ ქ

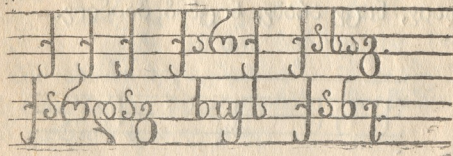
ქ ა რ ქ

ქ

ხ ო ს ბ ა რ ღ ნ ე

ქვრღნეგ ჯსბარზონდი ვამს ჩვრღნენს ბაზზუ.
 აბოხ ადამ რაცუღესთუ ხოსქვრღენმს. უგარ-
 ღნეღ ქვრმე-ქვრონმს აღვუღესთუ. ცვრღნეგ
 ვამს ბვრღიავამ ქვრღნეც. ქარსთ ქვრღნეგ
 უღნთამ ქვღუ ზმხმს ვამს ხუს ქვნე ხურმს.

კვზ

კ ვ ზ

კვზენ. გვზღ. ხვზ. ყვზენ. კვზგ. გვზებრ.
ხვზმ. კვზრ.

კვზ, ყვზთავ მარღ. უ. კვზ ცარღ ყვზღ. კვზ
ბონგოღ ხორზ ნს კვზღ. კვზ კვზგზგ ქვზღ
გვცვღ მარღთ: ახსუ სპ, ხარღ სუნ სპ ღწფ-
ფუნთ. კვზ რათხზ ხვზმთამ შამ ახსუ კვ-
რთუ შამ მესთუთ. კვზმა კვზ ბირნ შხხვს
ქვზღ აღმმნ. კვზ კვზენუ შამ თარყუსუ ღწრ
წრცახსუ.

კ ვ ზ კვ გვზღ
გვზღ. კვზგ. კვზრ.

ՓՆԿՏՈՒ

ՏԵՆՇԿՓ

ՓՆ ԿՏՈՒ

ՏԵ ԼՇԿՓ

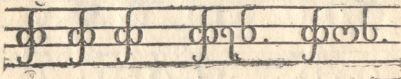
Փ Ն Կ Տ Ո Ւ

Տ Ե Ն Շ Կ Փ

Փ

Փոխել. փայլը. փշն. փնդոց. Խնձափ.
փնրղջ. Խնփն.

Փնծծնց Նրծաղնչքըր. Մնտնփ Եալ յ.
Փշնցնս զն փոս Նփոցնցն Նրտարղտա. շքմ,
Խոնջը, Եր շածաղ յ Մմն փշնտն շածաղ Են
փնրածնց. փշնտն փարոնն ծորն փշղընր
շնտշ, Եարը ընր Խործ իշնտշ. փշնցնս փնս-
մոն Են յնն, զն փշնտն Նփոցնցը յն Խծ-
տա, շք զ տշննն.

Ի Ո Ն Շ Յ

Ի Ո Ն Շ Յ

Ի Ո Ն Շ Յ

Ի

Ի ոճմր. Ի խսնա. Ի շրն. Ի շք. շրնիչտմ.
սննիչտմ.

Ի խսըլ Ի իծմ աւոսն ի ինչտ ի խսն.
շք ի ինչտ ի խսն ի ինչտ ի ինչտ. մ ի ինչտ
տմ ի ինչտ ի ինչտ, ի ինչտ ի ինչտ. Ի ինչտ
մ ի ինչտ ի ինչտ ի ինչտ. մ ի ինչտ ի ինչտ
յ ի ինչտ ի ինչտ. Ի ինչտ ի ինչտ ի ինչտ. ի
նոնտմ ի ինչտ ի ինչտ ի ինչտ, ի ինչտ, Ի
տա—Ի ինչտ ի ինչտ.

ქ ა ზ ი ლ ჳ რ

ქ ა ზ ი ლ ჳ რ

ქ ა ზ ი ლ ჳ რ

ქ

ძაბურ. სუძინ. ღამაგ. ჳადმაგ. თუღდ.
 ქირძუნ. ქკუძ.

ძაბიღურ ცარუ ბარზონღ ხახთუ. ადნაგ
 კამანთა მამ ბარზანღთა ჳუმან ესთუ ძა
 ხაძარ. ჳუმ მა ყუგ ნა დარუნც ბუნძეთა
 მამ ძუნგათა. ჳუმ მა მნთაჟ ნა ჳუნგაგ-
 ქანუ. ძაბიღურღ ცჳანქანუნ ზუნ უ. ჳუძ ძა-
 ხიმამ ხასთაგ ნა ჳაძუ—ჳაძთაღღ აღიძუ.

ეგარ

ე გ ა რ

ე

ფეც. სერა. ევ. ეგნა. მათე. თედ.

ნა კათა ის დენინუ ნუგ. გუცუდ ჩერმენ
 უადთაღღ ბაზონუ დენინუ. ჩერმენ ახუკრ ნა მა
 ქანუ, ჭინღა აბეთა ბონუ. უდ ჭეზმანდნმ
 ღარ ცარღანგ უ. ხორბ ღმფფუ უ ჩერმენ.

ჟჟჟ ფფფ თთთ
 სერა. მათე. ეგარ.

ბ უ ლ კ

ბ უ ლ კ

კ

კუს. ჭნთკვუ. კვდღხ. კნღთ. ხვსკანდ.
ხერენკა. კარზბი.

ახვრგნწგ მახ აქოდთა მუბეჲმჲ. ვემ
ჭედთამ ირონ ხმძარ, ქვდღმრიდღმრ უ,
აჭთჲ. ივ კვდმე ღწკვდღსთუ ირონ მი-
გწწწწთჲ: კუსთჲ, კარზბითჲ, კართათჲ.
ართძმსთუ რაბ ღწკვდღი წრთუკახზგ ჭუნგ.
კუდღდ ავღღ ვდღსთუ ირონ დარწს: ქმრც,
ცუყყა, ქვრწთ, კაბა, კანძოდ. დვარღ
ცურ ღწკვდღსთუ: ბედ, ჭმრწთ წმწ კმფი.

კ კ კ კუს. კარკარ.

პანანა

პანანა

პანანა

3

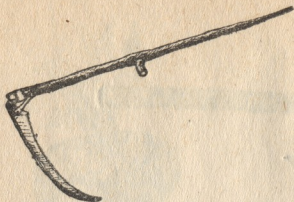
პანანა უ. პანანა უ ქუხანგარბ.

პანანაში მრძისსნუ ჭინანაგ ამაღუ. მან-

კუგ ღიფუფუთა პაპირუს ღუმუნც.

პირენერთა ყაბთ-იზირ სარშითოღ.

პანანა პანანა
პირენერთა ყაბუნც.

ც ს ვ ს ბ

ც ს ვ ს ბ

ც ს ვ ს ბ

3

შხსავარ. სუგმდღონ. აუდან. აუდ. შხსავ-
ფუხისთ. ფუხარ.

მახ უსთამ ვებონგ პიონერთა. მახ ზივგ
ნს ქანამ. ყნდმგამა შამ ვებულდამა ახურ ქ-
ნამ. ვებარ ახასთ ქვუ ბაზონამ ნე 'მგართ-
თამ, ვად სუნ შხხვუს ქანამ ახამ ახასთამ
ჟერვებუნან. სკოლამს ცაჟამ მწაზივამა.
ნს ხასთამ 'ხასთაქანუნამ ადუ ხათთ უსთამ
ცათთა.

უ უ უ აუდ. შხსავარ.
ფუხარ. ფუხისთ. აუდან

ძველდარ

წიგურდარ-ძველდარ,

ქამ ხათუს ზემავ?

ცუ ბასთა, ცუ ხახთა

ჟათახეს კუნავ?

ქამ რაზენც, ქამ ცარენც

ღა ხოთა, ღა მად?..

თახუღ, თახუღ,

ქამან ის ღა ცარღ!

გ უ ლ ჭ ზ თ ა

გ უ ლ ჭ ზ თ ა

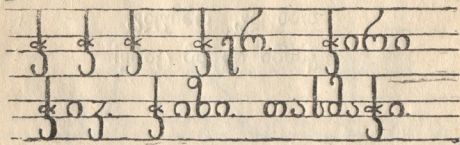
გ უ ლ ჭ ზ თ ა

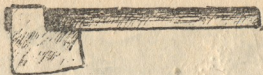
ჭ

ჭიკ. თასმაჭი. ჭერ. ხუჭუ. ჭირი.

ნმ სუხაგ ჭებო სჭანდქოდთა ცვანუ აცვუნ
—სუჭი რამარუნ. მრჭიაგამა მხიციან ბარმხსად-
თა მრჭითა. ხუზუნუ დემს ადსთა ქმრძუნ, ცხ-
თუ კმრთთ, მმს არასთი.

მრზდმხთი მრთუგგვამ ბონ ჭმდღადამ მმს
ჭიზიამ. ზალთა, ზმღამ, ბირამ ჭმცუდი, ამ ჭიკ-
ხიდ ჭმქადღთა კამმხთუღ, ჭმღამსუჭი ნმ ჭუდთა.

ՋՈՐՏ ԺԱՐԱՏ

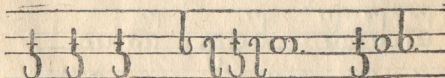
Ջ Ո Ր Տ

Ջ Ո Ր Տ

Ջ

Նշառ. աջառ. ըսրառ. ԵՆՆՐԱՋԱռ. ըռնառ.
ՆՆՆՆՆՆՆՆ.

Ինչպէս իմանալու ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար
առաջինը մտաւ ճիշտութեան համար

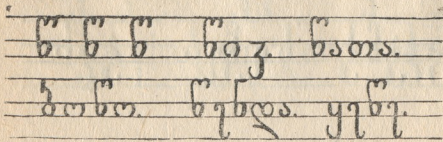
ԳՈՅ

Գ Ո Յ

Գ

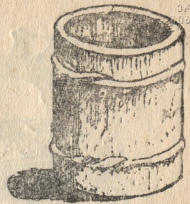
Մատա. ԲռՄռ. Մընճա. ԽՄՄիճ. ՄՅՄՄճԼԹՄ. Մշ-
Նա. ՄՄա. ԿշՄշ. ՄշրՄշրագ.

Յաճճճ Կ. ԽՄՄԹճ ՄՐԹԹԹՄ Թաճճճ. ԸԼՆ
ՌՅՃՃՃՃ ԸՄՅՅ. ՍՄՐՅՄԹԹՄ ՄՄՅ-ՄՄՅՐԸ ԳճԱՐճ-
ԹԼԸ. ԺՄՄՄՅՅՅԹՅ ԲՄՃՄՍԹՄ. ՄՐԹԱՅԹՅՅԹՅ
ՄՐՅԹՄ ԸՄՐ. ՄՐՅԹՄ ԳՅՍԹՄԹԹՅ ՐԱՅԱԼԹԹԼԸ
ԸՄԹՄՄՅՅՅՅՅՅ. ԸՐՆ ՍՃՃ ՄՄՆՅՅՅ, ՄՅԹԱՐ-ՄՅԹՅՅՅ
ՄՄՆՅՅՅՅ. ԽՄՍՍՅՅՅՅ ՍՅՆ ԲՅՆԺՅՅՅՅ, ՄՅՅՄՅՅՅՅՅՅՅՅ.

ტ ა უ წ ნ ა ბ

ტ ა უ წ ნ ა ბ
ტ ა უ წ ნ ა ბ

ატამი. ტღ. ხეტუნ. ჰტერუ. ესტანდჰან.
ტაფან.

ახვრგანვ რაღთა ტური წმწ სტეფანწ
სკოღაღუ ცწხწრადღწწღ იუ გწფფწღ. ჰღღწ
ღუ ბადთუღთოღ ჯიტირითწ. ჯიტირითუ თაუი-
წაგ წუბწწ რაბუნღი წმწ წე 'სსუღუსთუ. ტური.
წმწ სტეფან ყუუნტუბწწ ბადთუსთუ.

ახვრგანვ სუნ ზაღთა:

—წურ ტიბუნ წწ ყწუ. ისთუ მა ქუუ თაუათ,
ჰღღ-იუ თაუიწაღ ხორბ ბაბწწწგქწწწუთ.

3

ჰე-ჯიდი, ის ქვე მს ხსს ქვე ბაჭიღინ!

ჰმდთთ მნლუთ, ღნფუფუთა!

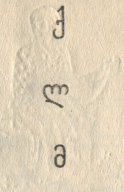
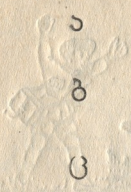
მსნ კვეღუხ ძუნგა ჰმრაზუ, ჰერი-ჰა, ძმბას!

ჰ ჰ ჰ ჰერი-ჰა!

ნა უღთასს.

ნა უღთასს ყ უსთურ აძა რაყსს
უღთის პართათა აძა უღთასს
ქადაგანა პართათა რაბ
თა უღთასს ან უღთასს ან უღთასს
აძა ბანდობს. უღთასს
ღთისობს, სტატიობს ბუკობს,
ბუკობს, პართათათა.

ირონ ალფავით

ა	ჟ	ზ	წ
ბ	რ	ს	ჭ
ც	ე	ტ	კ
ღ	ნ	ხ	კ
ე	ო	ჩ	ც
ჭ	ფ	შ	ძ
ბ	რ	ჟ	წ
რ	ე	ტ	კ
ც	ნ	ს	ჭ
ღ	ჟ	რ	ს

მიშაღვ ცინე

მიშა ცინგანგა
‘რბაუადი სკოლაღვ.
ღამ ღმ მადმ მ-
ყრქოღთა:

— ჳმ ნანა, ნანა!

— ცე ქსნეს?

— აბონ მახ ჭეს-
თამ ირონ აბეთს.

ივღღ ღმრ სმ ბაბუღთამ. ბაღხან მენ ნოღ ჩინეღ,
ყვამს ჩინეღთამ ქსსონ!

— ჩინეღთამ ღენ ბირმ ბაღხანძენს, წრმსთ
ახერ ქსნ!— ზალთა ღენ ღმ მად.

ჭ ა რ ს თ. ცეღღ ცინქოღთა მიშა?

სკოლაღვ ლავფუ

— ქსღ ჭერთ ღმ?

— თოღაღ.

— ქსმ ვღღღმ?

— სკოღაღ.

აღღ ბონ ღმრ ძე ვმღღენ.

ჭმქსსენ ა-ბ-ე-თმ,

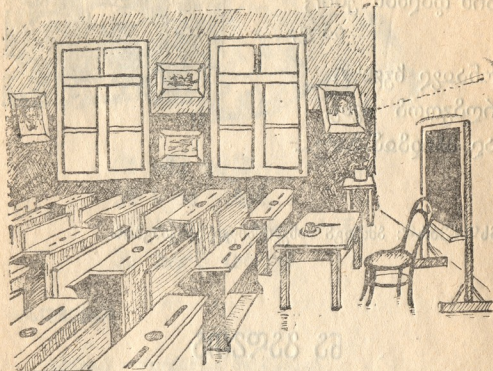
ჭმჭესსენ ბე-ვე-თმ,

ახვრქსნენმმ ბმღღენ.

ნა კლასს

ნა კლასს უ უსთერ წამ რუნსა ვემ ის პარტა-
თა წამ კლასსუ ჭინანგ. პარტათუ რაბ ღვკუნც

ახვრგანაჯუ ჭუნგ წამ ბანღონ. კუღთღ ნუნ
ის ღენინუ, სტალინუ ნუვთა, პლაკათთა, ნუ-
ვაცთა.

კლასსუ ჭინანგულ ჭუსსამ ჭერნავამ.

მან ჭარბამ ნა კლასს წამ არხადამ, ცამამ
ძუ რგუ მა ჭა, ივღაძუღ ღარ ნაჭსნადღ წამ სულ-
ღამ ჭკუღ ჭა, აჭთა.

ის ნუნ კლასსუ რადგმსთამ ღარ.

გინო, გინო გიხს!—

ივ გზელ ნამ ის,—

ყარმ ჭინღმან ქარც
ღარუ,

კონაძელ ხვებსუ,
არღვითთმ მესუ,
ყად ზმრღმან ზარუ...

სასლავარდ: ამდგან სახვრქანუთ ნანქსგანა.

ნა გელთა

ნა წახ გვღმან—

ღვკან ღმთუღნუ!

ქნენც გმთუღთმ

ნა კათე კვამუ.

ვზ სვზ ჭმქსუნ,
ვზ სემვ ყაზუნ,
სვ რსულდ ყაზთ სუნ
ვზ ბირვ ჳარზუნ.

ზასლავვარდ:

ვმძვეგვ სავზურქსუნთ ვნქსგვამ.

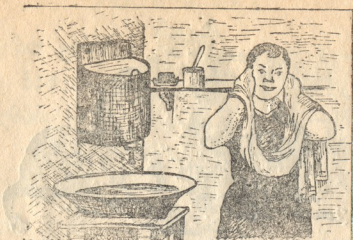
წავტავ

ჭესთ რავსომვმ, ღვგავ,
ნუხს სავთონვმ ღვზი.

ცვთთვ ღვ ხუზუნ ღარ,

თავღ ღვ სკოღამვ ჳავ!—

ვწვზივგ ქვ ჳავ.—

ხვებდრ ბუნათ დნ ბარ!
 ზონდამონგამო ყუს,
 ცუ ზოლა, ჯდ-იჯ ქან,
 ზირდწყიდგამა ქუს,
 ვამ ბზზბაა დგან!..

ხასლავარდ ამდგან სახჯრქანუთ ნანქსგანა.

ნა ბინონთა

ის მუნ მად ვამ ჭედ. მმ ჭედ ჯდი ხასთუ. სუ-
 რნ ნქსად ბასასთა ნემცნგთუ, ნე ზნვგთუ. ხასთ
 ჭმცი. მმ ჭედ არზდნთი ხასთამ. ის ენ ხასთ-
 ონ სგჯუხთძინადუ თუხხამ ცადდარ ხორზმხუ. ნერ
 მმ ჭედ ვამ მმ მად დარ ქუსუნც კოდხობუ.

ის მა მუნ მესუმარ დუდარ ვამ ხო — ჭათი.
 დუდარ ქუსუ ახჯრგანვამა, ჭათი ნერმა ჩუსდუ-
 ვზ ცვკუნ სკოდამა. მმ ზირდ თურნუ ახჯრქანუნმ-
 ჯარზუნ ჩინგკუთა ქსუნ.

ჰარსთუთა:

ქან ჯდი სკოლაძაჯუ ჭედ?

ქან ქუნუნც სკოლაძაჯუ მად ვამ ჭედ?

ცანს თურნუ სკოლაძაჯუ? ცუ ჯარზუ?

ჰანო, ვამ სერგი

ჰანო ვამ სერგი ბაცდესთუ სკოლამ. სანი-
ტარ სუნ ზალთა:

—ჟენენ მა მენ ქანუთ ჳ კუხთმ!

ჰანო რავდესთა ემ კუხთმ. ემ კუხთმ ჳდეს-
თუ სელდგ ვამ ხარზხსად.

სერგი ემ კუხთმ ემ ჟანსჳდდემ ბამბხსთა.
ნს ემ ჟანდელი ემ კუხთმ რავდისუნ, ხუდინაგ ვმ
ქასთი.

ჟარსთ.

სერგიე ცამან ნს ჟანდელი ემ კუხთმ რავდისუნ?
ხსლავარდ.

ჳანი ნეხსთამ რადურუთ რადერდ ყვედ.

ი ნ ა ლ

ნანა ინარმს

ძაბახ ჟაზიღ,

ემ ბუც ყაბუღმს

ემ კუხ ჟანთიღ:

„არცუ, მს ყაბუღ,

„გაგა ღენ რადთონ.

„ყარმუსთ დონე დს

„ძაბახ ნენადონ!“

ინად ჭმნულღ,
ინად ნა ქსკვ,
კვდ, ნადგა-ნადღნ,
მნცად ჭმნღკვკვ,

ღმთუღნ ბაბღზაკ,
ჭმყაზღ თასღ.
ნანა ინადმნ
ღმ სარ ჭმჭასღ.

ინად ჯსრმსულღ,
ინად სულღმღ უ,—
ღმზი ნადღნმმ
თუნღ ცარღმღ უ.

აპლანე ზარაზ

ახვესს, ადრაზ, მს ყაბუღ!
ახვესს, ჳადძაგ ვრცაჳძმნ,
ურს გაღაბუ ვრთაზძმნ,
მს ხურ დემს ქჳე ყაზძმნ,
გუქქუ, ბათუა ქჳე ხარძმნ,
ბონაი ბონამს ქჳე რაზძმნ,
საყგჳერდ, დომბაი ქჳე სჳეძმნ,
ხორ, მანაჳ ნენ ქჳე ქანძმნ,
ნე ჳნაგთუ ნენ ქჳე სურძმნ!

ლამარ

გაგლოთუ აჳაყო ჳამ მარლითუ აჳაყო
ახჳერ ქანენც სკოლაი.

მარლითუ აჳაყო კლასმს ბაცაჳჳ სულღაგამ,
ზხსადაი ჳამ რასთაგედ,—ნა-იჳ ჳანსთიათ ქანე.
მა ჩინგჳეთმ დარუ სულღაგ, ახჳერ ქანე ხორზ.

გაგლოთუ აჳაყო თა ახჳერ ქანე ჳგზარ,
კლასმს ვრბაცაჳჳჳ ქიზიმა. რასთაგედ ნა ცა-
ჳჳ კლასმს. მა ჩინგჳეთმ ჳსკჳედთმ ჳამს ქიზი.

კლასმე ვრბაცელი ახვრგანვ, ამე ვრბა-
ხასთა ჩინეგ ვემ ზალთა:

— აცე ჩინეგ დვარ ქანენ აქანყოღან,
ვედ ხორბ ახვრ ქანუ.

ქანენ ვეგვლანენ . მიიღონ ვეგვლანენ ვემსიერ
ქანენ ვეგვლანენ ვეგვლანენ ვემსიერ

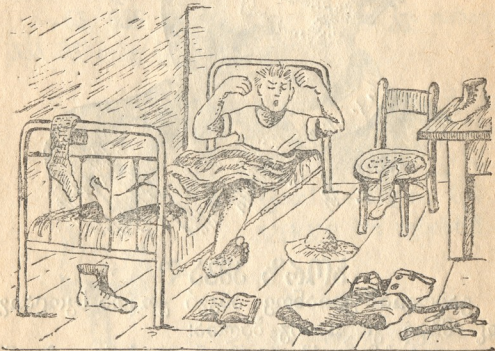
ქარსთვთა.

ახვრგანვ ქანენ ბანვარქოდთა ჩინეგ: გავლოთუ
აქანყოღან ვეი მარლითუ აქანყოღან?
ქანენ?

სემანენ თა ჩი ახვრქანუ ხვებდარ?

საქსნადღ ღარ ღა ძაჰმათს

ღიმი რადსომ ქვედღირ რადყად ვამდე, აქთს აგურუნ რადღადე ამ ძაჰმათს. ამ ქვერით ღიჰვე იჰ რან, ამ ხნიღაჰ თა ვნიღირ რან. ამ იჰ ძაბურ სუნთნიჰუ ბუნ, ინნი ძაბურ თა ვათუ ღირ ნნი. ამ ჩინგვეთნიჰ ჩი ზნიხხუღ ღიჰვე, ჩი ბანიღნითთუღ, ჩი თა სუნთნიგუღ. ამ ხუღ ცე ჰნიქოღთა, ვემნი თა ბუნთონ ნიცუჰად ზონუ.

ღიმი აგურუ, აგურუ ამ ძაჰმათს ვამ აღუ
ზათთ ჰნიჰნისთიათ ქინუ კლასსიმ.

ჰარსთუთს.

ცე 'ვზნი ახასთ ვუღიღიმიმს?

ღიმი ცნიმად კლასსიმ ნნი ჰნისთიათ ქოღთაიღ, ვუღ თუხ-
ხნი ამ ძაჰმათს ქვეღ ყუამნი ღარღთაიღ?

ხასლავარღ.

ვზნი ნუხასთნიჰ რადჰურუთ რადჰრღუ მიღის.

ხორბ აშუაღ

ვაროდმა უდმანოვ ახვზრ ქოდთა სკოდამდ-
დე 'მბარ კოდმა-ოვ ბალთა:

— არიქმეტიქს ხორბ ნე'მბარენ. ცავონ
ვაროდმამ, კუდ მენ ბაცამონძინ.

ვაროდმა დენ-ოვ მთუთით დირ ბაცამედთა.
ვაროდმადე ქინრცე კოდმა თალდ ბაზედთა
რარდთმ არაზენ.

ვაროდმა-ოვ სკოდამს რაჯუ ბიცედრი, ამედ-
თა-ოვ მამ-ოვ მხხვს ქოდთა დე 'მგართთინ-
ქარსთ.

სემახ თა ახვზრე რსთაჯუდ ვა ქარნიდიან ქვუდ მხხვსქინუთ?

ქერასსა

გვცვლდ ქერასსაჲ ვესუმართან—სადღუდ სამს
ხამათ—ბადთუსთუ ქმრდოჲ ბუნ. სადღუდ ესქასთი
ხმრდმს ამს ზალთა:

—ჰმან ქმრდოჲ ცონგედ იჲ რმლმდ ქმრდო. სამ-
მესთ ისჩი ამ ქჲ რათონიდ ამს მუნ ამ მს
ძებუ ქჲ ნეგვრიდ.
ხამათ ზალთა:

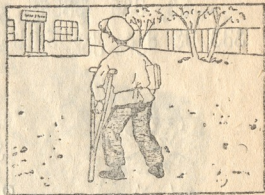
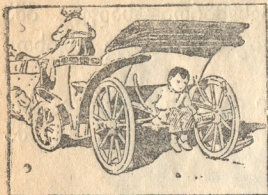
—ნა, მან ჭმნდუ, ჰვცუ ქმრდო ქჲ რახაჲიდ
სამს მს ძებუ ქჲ ნეხხაჲიდ.

—მან თა ჰმანდუ,
სამს სუმახ ახამ ვეზმართან
სამს ონგმარდთან ქჲ ნა ჰა-
იქქათ! — ზალთა სუნ სნ
გვცვლდ ხო ქერასსა.

ჭარსთთა.

1. ქამ ბადთუსთუ სადღუდ სამს ხამათ?
2. ცუ ზალთა სადღუდ?
3. ცუ ზალთა ხამათ?
4. ცუ სუნ ზალთა სნ ხო ქერასსა?
5. ქერასსა ცამან ესხუდთა აეფსე-
მართუ ვეზმართან სამს ონგმარდთან?

ეს 'რცელი' აცხადებდა წინაშე რა მოხდა?

ნა ხეობა

ნა ზად ხეობა
სურს მინათა
არქუვ-არქუვ ქანებც.
კობლობონთა
ხეობქარდენმა
საქმარსხადა ცხვენც.

რასულდ ხვემთო
სერხ მანვკოთა
ქვე ბახუდენც ჭნდმან.
კოდხოზონთან
სა ცაგუჯთა
ცერდ აქაღენც თამან.

ხასლავარდ.

ჭნსთაგ ართა რანყე მიდის ზნლუთ ჳხი ნეხნსთაჲ.

სფფალოდ გაგი

გაგი სფფაღღი მინათან:

— ჳხ ბირნლა ნა თარსენ. ვრბაცაჳნდ მა
ბირნლ, ქნდღნრა დენ ჳხ ცუთა ბაქნინ!

ჭმმარდ სა ქნინ! ქვედ
თუხჯენ დან, ჳდ ზონჯს?
ჳნდ ასდარდ, ხვენ-
კაჲ უსბერღი მესთ
სამ საბითო ქვე აჳდ-

თა, ჳნდ დიძენმა 'რყა-
ვღი. გაგი მესთო აჳდ-
თა, ჭმთარსთი სამ
ნეყყარქოდთა:

—ცე ჭინღან, გეცცი, ჭინქან მამ! მეღთ მამ
ხარე!

ჭარსთღთა.

ქვედ ნუღანღღი გაგი?
ცამამა ჭინთარსთი გაგი?

ხასლასვარღ.

რადღურღუთ ჳინი ნუხასთამა რადღრღე მიღღის.

სოღსღანღ ქასანცვასთღთა

გეცციღღ სოღსღან ჭინჭიღუღადღთა: ღადღა რადღ-
სუ დღ კუხნღღ ჩინღეღ ქანღ გაზღეღ, მამ ქასღენ
თა ბადღადღ, ქასანცვასთღთღ ქვე 'რქანღ, მრ-
მისთ ჳინღ.

ჭინღ იღ ზათთ სოღსღან ზალღთა დღ ჭეღღინ:
—ღადღა, ბადღხან მენ ქასანცვასთღთა.

—ცამან დღ ყავღენც?

—ჭინღღე მამ ჩინღეღ ბაქასღენ, —ძღვაღუღ ჳინ
რადღთა სოღსღან.

—ხორბ, —ზაღთა ძენ ძან ჭეღ, —ჩინგე ქსსე-
ნან ცე ყავუ, ჳღა ღენ ბაღხანძენან.

შამ გეცეღ სოსღანან — ძან ჭეღ ბაღხანძთა
ღამღათ.

ჳანო შამ ღან ქვეღ

ჳანო ზაღუ ძან ქვეღ სიღანან:

—ცაღ-მა, სიღამ, ცე ჭესთ ის ჩინგულე

ქვეღ ბასმესთა ჩინგემან შამ ჭანრსმან აცეღი:
„მან ყვეღდაგ ნანუ, ზაღგამ, ჩინგულთმან ქსსუნ. შა
ახსანე ნან ხვესსუნ, ყაყყანუნ ხანძარ; კანრნესთე
შამ ბირანლთე შვეახს ნან ჳაძენ“.

თარყუს ანგ საბითა

კვდფფდ ის რასულდ ნაზ, ჯუა ბუნაი თარყუს ქსა.
 ნაჰჰდ საბითა ღაჰჰდ, თარყუსდ ჰუნდთა ქსუნდ:
 გადიჰ ჰუნსთუ დამ ხამათ დარლ ღაძაგიმ ცაჰა;
 ადგჰთუდ დ რაზიმ ცურდ ცუ, თუხარ, შნა 'სსუბერთთ.
 თილდ თარყუსიმ ხასთაგ შ ჰსჰჰჰჰჰჰჰ სუნდაგ.

სურდიმ ღაფფუთა თუნდუნ, სურდიმ საბურგაჰ ყუზუნ.
 თარყუს ჰეყუსთა უნარ, თუნგ ჰაყიდქოლთა დ სარ,
 სთაჰ უბლორუნიმ ჰაცი,— ადსთა ყაღ 'რდამ დანი.

თილდ საბითა ღაჰჰდ, ჯიხაჰ თარყუსიმ ქსუნდ.

ჰარსთთა:

- ქამ ღაჰჰდ თარყუს?
- ცუ სჰანდქოლთოჰ საბითა?
- ქჰდ ახასთქოლთოჰ სან ჰანდ?
- ცუ ჰანი თარყუს?
- საბითა ცამან ნე'რცახსთოჰ თარყუს?

ԿՅՈՅՆՑ

միլտո՞ւ արց ճմբարձնե՞ց,
սճրճա՞ց նաճ տա՞ց խոր.
միլտո՞ւ ճհնտո՞ւ ճմբհնե՞ց,
յհճը թո՞ւց ճարհս ճհթոր.
չաճհմ յհճճմ ճհսարտհմ,
ճարճչտհմ ճհնցո՞ւ,
ստհճ նհ ճհսն ճհճարտտհմ
տոլտո՞ւ ճհսնցնհմ ճհրցո՞ւ.

Քարկտտո՞ւ.

Սը ճաճճնչ ճսը ճհճնցնհճ ճիլտհճ? ճիլնհճ? ճհնտհճ?
յհճնհճ?

Սը ճոճո-ճըրլտհ տոնցնհմ ճհսնստ յհճնհ ճհճճնչո՞ւ?

Փոլոճը ճհսնցնհրտհ

հչսըճ ճիլճո ճթոն տոնց Սրն ճիլտո՞ւ. ճի
ճթոնտտհն ճիլցստո ճիլտո-նցտո ճիլ սըն
ճըրճտո:

—ճրճհստո մո! ճըլոն մի՞ցսըմարտո նցտո՞ ստ.
մի ճիլցնարտո ճհստո ճիլցսընտոստո: ոչհն ճիլ
ոս „ճիլը“ ճիլ „սըրն տըրսոճ ճըրճնտհ“,
ոնհճնհն տո „սըրն ստոճըճ“ ճըրճն ճիլ „յհ-
թոտըրճոնոճը“ միլճո!

Քարկտտո՞ւ.

Սը ճիլցնարո ճըլճ ճիլճոնհ?

ճիլ ճըլցստո ճիլճոճ ճիլցնարտոն?

Սը ճըրճնհնտո ճիլճոնոճ ճիլճոճ ճիլցնարտոն?

ճիլճոն ճիլճըրճընց ճիլճոն ճըրճնհնտոն?

ლავარითა ნქსაღთონთან

ცუდი ქარზ თოხ ჭაშისთონ ნქსაღთიმს. ნს სერხ
ნქსად ბასასთა, ფერხ სს ქოდთა შმშ სს თარღთა
ნს ზმხხუ არწნთამ. მახ, სკოლაძაჟთა, ნს როხ-
ქოდთამ ნე 'ქსაღთონთუ. ჯუდი ზემშგ. მახ სუნ შრ-
ბამბურღქოდთამ ყარმ კანძღთთა, წუნღათა, ყარმ
ყურბანთთა, ხმღთთა, ცამშა ყარმღმრ დაროღ
სახი. აღონ ჯუნღაღ მა შრბამბურღქოდთამ პაპი-
როსთა, თამაქო, საფითთა, ხუხს ღერღთა შმშ შფ-
ფუთ აღონ არვესთამ ჭრონთმშ—ღწვარ სერხ
ნქსაღთონღთა.

ზეგაზ

ღემგან გნღიაჟ ნუნნიჟ,
ღემგან ნექქანუ კჟუზბითთ.
ბმღასთუ მმსთამ ნეჟკილ,
რუძენგმშ ბაქაღუ მით.

კოლხოზ ამოჯრღ

ნს კოლხოზმან ჯუდი შმბურღ. კოლხოზუ სარ-
ღარ რაძურღთა, ზმღგან, ჭაშისთთა ქჟუ 'რბა-
ბურსთოღ ნს ბმსთამ, ჯუნ ჯუღონ შრცახსთოღ
ბირმ სახართა შმშ ყანთა. ნერ სს ნს

სურხ ნიქსად ჭმისურდთა, ჭმინ ჭაშისთთმ
 დიდგამა, ბასულთოჲ ყმვთა, სახართა, ხა-
 ძმართთა. აღამინ ნიცკად ნუკვალთოჲ: ჭმხას-
 თოჲ სუნ სმ ჭმინლოჲ, ჭმთარდთოჲ სუნ სმ
 ჭმოს. აღამინ ნად ის ჭუსანგარბთა, ჭუსანგ
 ჭმოს, თავინაგ. მახ სუნ ყვამა ბახხვუსქა-
 ნამ—ჲოჲ უ ნს ხსს.

მს ჭეჲ სუნ ბანგვარქოღთა ჭეს, მს მად—
 მართა ქარჩე. ნს სუნგთა რადთოჲ თავინაგ,
 რაჲდთა, ჭესთა, ჩი თა მსცა.

კოღნოზონთა სმ იჲმიდაგ ჭმინლოჲმ დარ
 რადთოჲ: გაღთა, ყუცუცთა, ბახთა მამ თავი-
 ნაგ დარ.

ჭაჩსთჲთა.

- ცა თხხაჲ ჲე მმბერე კოღნოზან?
- ცე რაჲდრდთა კოღნოზე სარდარ?
- ცე 'ხხვს ბაქოღთა კოღნოზ ჭმინლოჲფერხ აღამინ
 იჲმიდაგ ჭმინლოჲ?
- ცე 'ხხვს ბაქოღთოჲ ხიცან კოღნოზონთა?

კალალ ქარსი

კოღხოზონ დასთა ჳრდონდ ზოს. ამბადი
დდ იჳ ბადცონ.
— ცე დასეს ჳდ? — ბაქარსთა ბადცონ კოღ-
ხოზონდ.

— სუგთა, სუგთა, ჳესემირ!
— ცა სუგთა, ჳდ ზოს ქჳ უ!
— ცე დასენ, ჳდ ზორზ ქჳ ბონეს, ჳდ მს
ქარსგა თა ცე ქანეს? — ბალთა დენ კოღხო-
ზონ.

ბაზონ-ბაზონ

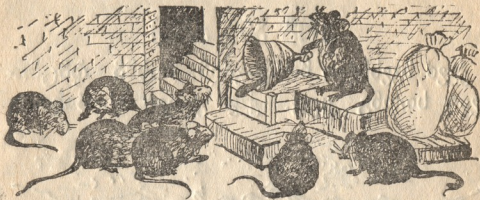
ხუს ქარდგ ნეჭქეს ართა დამლად.

ხასლასარდ.

რადერდ ჳხი ნეხსთა რადურთ.

მუსტოთუ პუნაქაძე

მრეზბერდესტუ მესტუთა. განდჷმ ქვუდ ქერგზ-
ზოჷ, უკუდ თარხონ ქანენც. იჷ მესტ ზალთა:

— ცჷა ნამ განდჷმან დჷ ყვურ მერმერაგ
ბაქანამ. განდ მახელ ცჷანქანენმჷ ქვუ რა-
ცჷა, ჳდ ყუსძესტამ მერმერაჯუ ყარ ნამ
სმბნხსძესტამ.

— ხორზ ჭანდ უ, ხორზ! — ესწეს-წესქოდთოჷ
მესტუთა, — განდჷყვურდ ბაბთთამ მერმერაგ!

— მერმერაგთჷ დენ ბაბთთამ დჷ კახთდ,
დჷ ყვურდ დარ! — ყარ ქოდთოჷ ინნათა.

— დისსაჯუ ჭანდ უ! — ცინ ქოდთოჷ მესტუთა.

— ჭანდონდჷ ხორზ ჭანდ უ, — ზალთა
ზარონდ მესტ, — ჭანდ ჭენამ. ცჷა მჷ, ჩი
ბაბთთაძინ სუმახნაჷ განდჷდ მერმერაგთჷ?

ნეყყუსესტუ მესტუთა. ჭენანდრი სჷ ჭანდ.
ჭარსტუთა.

ცჷ სქანდქოდთოჷ მესტუთა?
ქვუდ სჷმ ჭანქასთ სჷ ჭანდ?

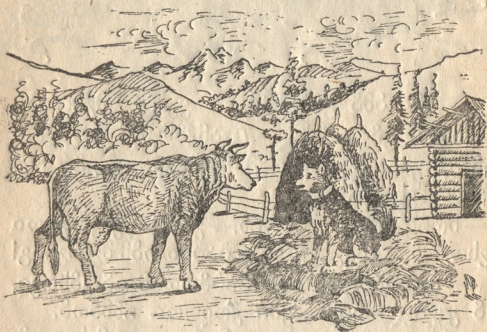
ც სენ ზალთა ზარონდ მესთ?
ცამან ჭეხნადრი მესთოთუ ჭანდ?

ხასლავარდ.

1 ვახი ნეხსთამ რაძურუთ რაძერდუ მიდის.

ყუგ ამჱ ქჷქჷ

ქჷქჷ ხჷესსედი ხოსუ ვნდ. ხოსმჷ ჭანცნად-
ციდი სთონგ ყუგ. ქჷქჷ ყუგედ ჯსრმადთა

ამჱ ამ ჭანსერდთა. ვნდ ჯნ ყუგ ზალთა:

— ცნად ხნდგ დჷ, ცნ! თადდა დჷნ ცჷ ნჷ
ყ, ქნად ნჷ ბახნრძენჷ, ჯნად დნრ ხნდგ ქნნეს
ჯსთონგ ყუგან!

ხასლავარდ.

რაძერდუ მიდის რაძურუთ ვახი ნეხსთამ.

მანა მანა ქაბუ

ძაბე მანამან ქასთი არლაჳ. მანა ბირმ ჭმ-
ყვლსთა არლაჳმ, მან ცასსუგთმ მრქადლთა, აპა-
ქოდთა ძაბემან მამ მენ ზალთა:

—ახჳერ ქან, მან ნეჳონდ ჭმჳონ! ჳმ რსთმგ
ხორზ რსთმგ უ, ცარდჳ ჭმანდმგთმ ჳენ ჳირმან მამ
დლზ უსთჳ. მზ ქასუნ ნმ ზონუნ. ქჳჳ-იჳ რაჳდმდა,
ჳანდ-იჳ მენ ისთჳთმ ბაქმან.

ძაბე ნმ ბამბმრსთა მანამჳ ნუხმსთმ. ბაცჳდი
მან ჭემემ მამ მენ ზალთა:

„მანა ცჳჳდჳ ნმ ზონუ ქასუნ, ქჳჳ ბაზმრონდის?
ძაბემან მან ჭემ ზალთა:

—სოჳეთონ ხიცაჳად ბაქოდთა აღჳ ყმჳჳ
დმრ სჳოდათმ. ნერ ჭმანდლომგანჳჳთჳ სჳემდლმთ-
თმ იჳდჳ დმრ ახჳერ ქანუნც. მანამჳ რსთმჳჳ
აქთმ ნმ ჳდღი. ჳანდ ნმ ქომჳ სჳოდა ნმ ჳდღი,
ახჳერ დმრ ნიჩი ქოდთა.

ჭარსთჳთჳ.

ჭანჳდჳ ჭანდისქოდთა ძაბე?
ცანმან ნმ ჳდღთა ზმრონდჳ უს ჩინუგჳ ქასუნ?

საბუნების

მზი- მზიონ მიწა მრბადეკვლე
მზი, მთელს მრსულე ვადმე, მზი
მზიონ ვადმე, მზი მზიონ
გზოადში მზი მზი ბუე ვაზმე,—
მზი მზი მზი მზი ბონთი სთუ მზი მზი
მზი მზი მზი მზი სულმინ ხურ
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი მზი მზი მზი მზი
მზი მზი მზი რბინე,
მზი სუჰთართი
მზი ბინისთა მზი მზი მზი

ქანსთ.

ცე ძრღევე აცე ნიმეგანა ვადმეკვლე თხენა? ხურე თხენა?
წიკთანი მის ბინისთე თხენა?

ზარონდ დამ ვადმჯუჯ სალთა ჭმთკვუდუ
 მამ ქმრდოდუ თადათ. ქოდთა სუდ დონ მამ
 სამ ზმრდიაგამ ზედლი. ვმდ უნ ზალთოდ:

—ცუ სუდ ჭედამბონ ქმნეს! ვედონ მრზადენმამ
 დუ ცმრგამ დმრ ნმ ჭმქმნდუნმ. ივ ჭმთკვუ
 დმრ დმ ნმ ჭმკვდმნ.

—მზ სუნ, ჰად-ჰად, ნმ ჭენძუნმნ სმ დრლ,
 ჭმდრ სმ მნდმრთმ მრთონძესთუ, მმნმნ თა

ბუზნებ ზვოდესთუ, — ბალთა სუნ ზარონდ ღაგ
 ჭარსთთა.

ცუ არაზთა ზარონდ ღაგ?
 ცუ ბალთოა ვუა თუხსაა ბარონდ ღაგან?
 ცუ ძუაფუ სუნ რადთა ბარონდ ღაგ?

ზარვათუქქ

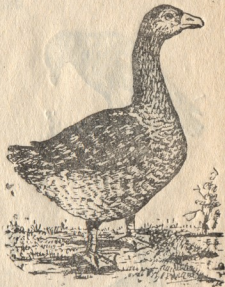
ზარვათუქქ—წწყუგ,
 წწყუგო ცარგ,
 დნ ბარგ—წნ დარგ,
 წნ ჯადწგგწწგ!

ხასლავარდ.

წმწგგან სახჯრქწხუთ წწწწსგწაა.

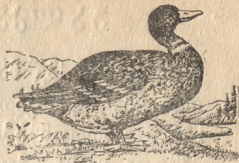

ყაღლაგ მარლთა
ზღუთ აცუ მარლთუ ნამთთა.

სამარონ მარლთა

ზალუთ, ამ ცუ მარლთუ ნევთა ის, კვდონ
ნამთთა.

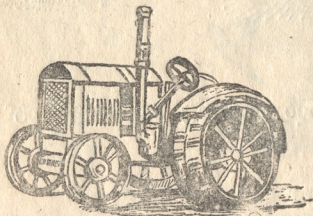

ეს ფაფა რწმთუნც ადწმბაგწწ გოგუბ, ყაბ,
ქარქ?

ყნდმგ ჳადმგ ნმმ მრცღდ,
თარ ყნდ რაჭთუღთა სუჭთმრ.
ნერ ღგოფთონ ღმრ ჭმზუნდ,
ქმითთუ ყვუსუ ღმითუ ყმრ.
ცინმა ძაგ უსთუ ნმ რიკთმ,
ყუსმმ წიკთუ ცინუ ჳარდ;
ხურ ნმმ რაქასთი მრთთიგგმ,
რადყად ბმსთმ, რადყად ცარღ.

ხასლამარღ.

1. მმძგგმღ მიდის რაძურუთ ჳნში ნღმსთმღ.
2. მმძგგმ სახჳრქმნუთ მნაქმსგმღ.

ტრაქტორ.

გუთონ

სოკრე ქვესთუთა კოლხოზ

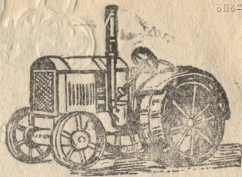
ვალძაგ.

ნად ქანუ ვაზნდთთა. თუნგდარ სრუნდნვთა ხურ. თაჟ მით. ბაყარმის ზნხხ. დნთთ რა-ოვდდესთუ ვამ ზმსთაჟ ცკუნც. ბასურის ზნხხ. წნხ ადარდთა ქნრდნგ. აჟონ უ ხვმქნ-ნუნან.

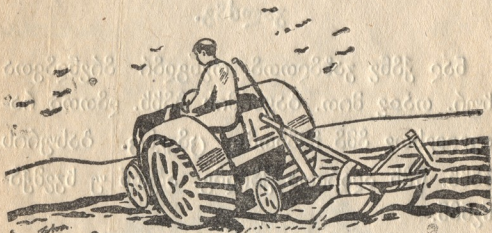
კოდხობონთა სნხი რაგნა ბაცნთთქოდ-თოჟ ვადძაჟ ქვესთუთამ. ცნთთნ 'სთუ სნ გუთნთთთ, სნ მანინანთ, სნ თავინაგ.

ტრაქტორი

ცინგანგან რაცდღეს-
თუ კოდნობონთა ხვამ-
ქანენამ. რაქოდთოდა
ტრაქტორი. ტრაქტორი
და ქანთამ დასუ ცად-
ღარ გუთონუ. ვამ დამ

ქანუ ზანხხ, აკვებართთა და ქანუ ვამ და აქანდ-
დახუ. ნა ბონუ ტრაქტორი ქანდდა, ნა და ურომუ
ყანბარ სუჯუთ.

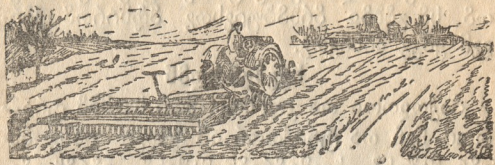

ნიცამა დარუ კუთარუ ვიდგთუ დარ. ქუსუ მხსავ
დარ. იუ ბონ ვგას ყუგომ აქანდახუ.

ხვამლასან

ბაქოდთოდა კოდნობონთა იუ ესთერ ზანხხუ ქა-
დღუ. ქონდ ზანხხ დასუნ ყანუ. რაქოდთოდა კოდნობ-
ონთა ტრაქტორი. ტრაქტორი და ქანდღუ დასუ
დანდაჯუჯუნ ადამ. ადამ დესთამ ქანუ კან-

კვებართთან, ესტაბლიმანს ქონდ ზახხ, ესქად
ქირდაჯუ კიდვთან.

ესქანდმანის წამ ესხამთუსის ზახხ. რა-
ქოდთოდ თა კოდხობონთა ტრაქტორ. ნურ
ტრაქტორ და ჭანდღდ დასუ თაჰან მაშინა.

ცაჰუ თაჰან მაშინა. რანყგადა თაჰუ მანაჰუ,
ნუთუარუ და სუჯუთუ წამ და ამბარბგან დარ
ბაქანუ.

ზად ხვემ

ბადთუდთოდ კოდხობონთა მანაჰუ.
ჭანდმან სუჯუთუ ხვესუ ნამეგ. ესუმიდის,
ანარსთი წამ რაჰალთა ბიდწ. წახ ადა-
რდთა ყუგომ. ხარდმან რამე მანაჰუ. სა-
რანბთა ბარბონდ მანგ. წახ დენჯუბაჰ ჭანდ-
ლაჰუ დემგამმ. რაჭთუდთა მჭსირ. მჭსირ-

თუ მიღებ ცნობას ქონებზე წამგვრთა—ბონამ
 ბონამ ყაბარდარ ქონებზე. ეს ბურუსთუ მინა-
 თა. სი უბადა მინამბურუსთუ მიქსირთა. ქარ-
 ღენ ყაბუ მინაწუთუ.

ხვემგარდან

რაქოდთოდა თა კოდხობონთა ხვემამ ტრაქ-
 თორ. ნერ თა ტრაქთორ და ჭმედელ დასუ მნ-
 დარ მაშინა—ხვემგარდან მაშინა. უმრახ მგ-
 ნაღუ მაშინა, მღვუნუ ბად ხვემე. ნა ჭმედლადა,

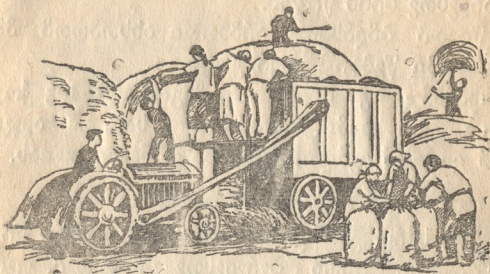

ნა თარსუ ხურნა. და ჭმასთა უადაც კოდხობ-
 ზონთა მღ საგამათთა, მღ ხადამარზონთა. მამ-
 ბურდ ქონებზე ქარსთ მინაწუ.

ნ ა დ

მრემბურდქოდთოდა კოდხობონთა იუ რანამ
 ქარსთ მინაწუ. სამადთოდა მგას წუნათა. რაქოდ-
 თოდა თა ტრაქთორ, სივთუღთოდა და ნადგანან
 მაშინადაღ. ესქვესთა ტრაქთორ. ესქუსუნქოდ-
 თა ნადგანან მაშინადაღ. ნადგანან მაშინადაღ
 ძუხამ იუგანდონ ქადუნც ქვერისთა, ტუჭედ-
 თა. უადიდგან სი აკურდუ მამ სი ანადაქონუ.

კამთაღღ ადძაგქმნუ გოღღგთმ სურხ მწმწწმ
წმ ჭმწღღაღუ აცუ მაშინწმ ღმრ. ნაღ ქმწუ წსწწწ
ღმრ, წმწ ბოწ ღმრ.

ცინ ქმწუწც კოღწოზოწთმ, ძაგ გოღღგთმ
წსწსწწწწ წმწწწაღუწმწ.

წსწწწ კოღწოზოწ

კღღ წკღმგწრღწმ. კოღწოზოწთმ იკღღ ღმრ რა-
ცღღსთუ სწ წკღმთმწ—ქმრღწმწ.

რამბუღღსთუ სკოღაძაკთმ ღმრ. კღღოწ რწწ-
ყმღ წრღწკღღსთუ ქარსთ წკღმთუ. სკოღაძაკთმ
ზმრღიაგმღ კღღთოღ წმწსირთმ წმწ იზმრმწ ბირწ
წრღმბუღღქოღთოღ.

კოღწოზოწთმ ღმრ, ზარგმ, რაცღღსთუ სწწიმწ.

ჭარსთ.

წკღმგწრღწმ სღმწ თა ქკღღ წსწწსქმწწუთ კწ კოღწოზოწმწ

დღრღღონ

ივ ყმვე კვდი ბირწ დღრღღთთა. ზადესთუ ძუ
ჭმთკვუთა, ქმრღოთა, ჩღაკითა. დღრღღთთუ
ცარდესთუ ბირწ წიკუთა.

წიკუთა ბმღსთუღ არმშთოღ ახსათთთა მამ
ყმღმგამა წუბარ-წუბურ ქოღთოღ.

ჭმშმწუღ-ივ ბმღსთუ ცმნგთა ზმვ-ზმვ ქოღ-
თოღ ჭურ ზადმა. ხორღთოღ-ივ საბითა ადუღენ
მამ დონუღენ დღრღთა, ცას სმ ჭმნდღდი, კუდას.

ყმბნღა საბითა

კვდი სმრღ. კმბნღა საბითა ბაჭთუღესთუ წიკ-
თუ ჭმნდღ. კვღონ ბერუღესთუ ბმღსთუღ, ფურხ
ქოღთოღ წიკუთუ ახსათთთა, ხასთოღ სუნ სუ'აჩუ-
თუ, სმ ღმფუღნთუ.

წიკუთა დღრღღონმა ჭმნღღღესთუ.

მნკარღ დღრღღონ

მრცუდი თა კადმგ. ბმღსთა დიდინგ მამ
სუჭთარ მჭთუღთოღ. ჭმნღ წიკუთა დღრღღონუ ნად
მრცარღესთუ. დღრღბმღსთუღ ჭმზუნდი ბირწ ყმნ-
დიღთა მამ ქმღმუთა. კვღონ ბახორღთოღ დიდინ-
ჯუთუ დმრ მამ სუჭთართუ დმრ.

მრბადმკვდი სმრღ. მნკარღმა მამ ბმღნგამა
ღმკვღესთუ დღრღღთთა. ნად სმ ყკესთი წიკუთუ
ყმღმგ წუბარ-წუბურ.

წიბაღწკუღი ჭმზზმგ. ღერღბღწსთუღ წმ
 ჳღი წმ ღწრ ჭმთკუღთმ, წმ ღწრ ჭწრღღთმ,
 წმ ღწრ რღაღიღთმ.

ჭარსთუღთმ.

ღუ მი ბაჭღღღთღ ჭმზზმღ საბიღთმ წიღთმწწ?

ღუ ჭმზზმღი ბღწსთუღ?

ღმწწწ ჳღღღსთუ ბღწსთმ სწრღღ წწკარღ წმზ ბღწწწგ?

ჭმზზმზღღ ჳმწწწწწ ჳღი ბღწსთუღ ჭმთკუღთმ, ჭწრღღთმ,
 რღაღიღთმ?

წიღუ ლღფღღწწთმ

სღსღწწ ღღრღღღწღ სსარღღთა წიღუ ახსთღწ. ახსთღწ მიღწმგ ჳღღ ჳღფღღარ ღწფღღწღ. ჳღღღწ წღრღმა ჳღღღსთუ გღღღღღღთმ წმწ თმზღწ წმზმა ზღღღთღ. სღსღწწ სიღსთა წიღუ ღწფღღწწთუ წმწ სმ ბაახასთა ხმღარმმ. სღსღწწ ჭღღ ჭღღღთა ღწფღღწწთუ წმწ ზღღთა:

„წმზზმწ მი ბაჭღღღთაღ, სღსღწწ! წიღუ ღწფღღწწთუ ღღ წღ ‘სხწსღღწწ წმწ ღღწ ჭმმმღღღღს-თუ. წიღთმ თა წმ ხმღწრთთმ სთუ. ჳღღღწ ჭღღწმგ ჭწწწწღღღ წწწწღღღთუ წმწ კღღღღრ ჭწღღღღ-თუ. წიღთმ ჭღღ წმ ჳღღ, ჳღღ წმ ღღრღთმ იღღღღ ღწრ ჭწღღღწმრღ ჳღღღსთუ წმწ წწწაჭღღწ წრღღ-ღწღღღღსთუ“.

სღსღწწ ჳღღ წიღუ ღწფღღწწთუ ახასთა წმწ სმ ჭმწსთმმმ სმ ახსთღწღ ბაღწრღთა.

ჭარხტოვას.

სოხიდან ღვრღღონმა ცუ 'რბახასთა?

ცუ ძუნ ბალთა ძა ძეღ?

სოხიდან ძა ძეღე ქომმე ბაქასთი?

ხასლავარდ.

რადღრღ მიდის რაძურუთ ვახი ნეხსთამა.

ყაზენა

საბითმა, რაზლორუთ

თაღღ,

აყაზმა წახ ნეკვღღ მახ!

აქს, ქვღღ რასუღ უ

ბონ,

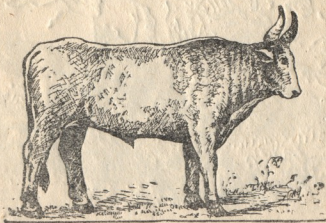
ზლორუ, სარ-სარგანგა

ღონ!

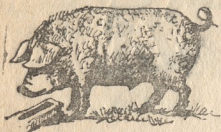

საბითთმ თმრბონ ჟოდთოდ, ზმღგმ, ზმძმარონ
ცმრმგოდთმმე ამმმმმგმმნ ჟმცუ ზკუზმმრ უ: გმდ,
ჟმღს, ყუმგ, ჟკუზმ მვი ზკუ.
ნმ ბმჯმოდდდთოდ სმბითმ.

ღუ მა ზნო: ადონად ქმცუ ხვებდნ
ადმამაგან?

რუვას

რუვას მხსნვეგონ ბაყუზბედი ქმრქლონმ.
გხსარღთა ქმრქლონმ ხვნიკ მამ ძუ არხადღ-
თა ბაბერუნღ. ჳასნიგ ნი ბაბერთა მამ რად-
ღღღთა უბნითად ყმრქმუნღ.

—**ც** უნარქანებს! მა რადყად ქან ქვედთუ, ქანს
ხიცაჲ. ში, ში, მის ხნარ, დნუ ჭენუნმან ვრბაჲად-
დინ, რაგმად დნ ნად ჭედთონ!—**ძ**ურუ დენ რუვას.

—**ში** დარ ჯუდ თუხნამ ჯასუნ, ქიდ ისრი რადყად
ჯაიდ შიმ დუნ დვარ ბაქანიდ, ქინნოდ თუხითი ქი-
ნუს ხუნქუ ვრბადისუნედ, —**ზ**ალთა დენ ჯასანგ შიმ
თა ზნითამ რადდუდთა ჯასუნ.

ქვედთი რადყადესთუ ჯასანჯუ უნრმან, ვრბაჲადეს-
თუ შიმ სი ბუნუ აქოდთოდ რუვასუ.

ხსთუთამ შიმ ვრგვისთუთამ მა რუვას თუხნამ
აირვანთი ქვედთუ ძუხამ.

ჭარსთუთა.

ქანამ ყაველი ბაბურენ რუვას?

ჯასანგ ცანან რადდუდთა უნარქანუნ?

ქვედ სადდთა რუვას ჯასანჯუ?

ცუ დენ ზალთა ჯასანგ?

ჯასანჯუ ძურდთი ქომქომმან ამბარენ ყანუ?

ცანამ ჭანცი რადდრ?

ხსლანსად.

რადდრუ ყვედ რადურუთ ვანი ნუხსთამ.

ნს ბასთა

ნს ბასთა უ სთურ შიმ ყანუნგ, თუხუნ შიმ ქად-
ჯუნ. ბირნ ადამთი ვესუმრონ ცარდამ ცარუნც
ნს ბასთამედ. ვედონ ქირიძი ჯარუნც, ქირიძოდან

წიხვეს ქსენც. აცუ აღმან სმ ხისღარ სველმან
 უ ესთერ ჯერესსაგ აღამ.

ნს ბსთა მახან უ ნს ჭეღუ ბსთა: ამ ცარენც
 ნს მაღ ვამ ნს ჭეღ, ამ ცარელსთუ ნს ჭეღნდთ,
 ამ ძურენც ნს ჭეღნდთ სვზაგამ. ამ მახან აღც
 ღარ ახსჯოაგ უ.

ხონამ ვა ნს რადგურან ბსთა ღარ. ჯუღ თუხანა,
 ვამ მახ ამ რადგურელსთამ, ამ რამამ ვამ ყომღ
 ქსენამ. ნს რადგურან ბსთა მახ ყაყყინუ აღ
 ზნაგამ ვამ ნუნ აღცუთუთთამ წიხვეს ქსენ.

ღუნეღუ ბორა ის ვნღარ ვამ ვნღარ ბსთათა,
 ჭინღ აღამაგან ვრამსთ იჯ, მაღ ის, რადგურან
 ბსთა ღარ უნ ვრამსთ იჯ ის.

სიხვეს ამ

...
 ...
 ...

სამათხ კუსთავ და მალმა სახარად

სადამ, გუცვი, დავან!
მი ზირღმ დამ მხსაჯ.
ქვედ როხ ჭმქოდთამ მინ,
ცუვღნმ მამ მრვაჯს?

მი მესუნ დავ, გუცვი!
მი ზირღმ დღღ ნმ ივუნ.
დადა თა ნუნ ქმმ ი?
სადამთთმ აჯმ მრვითუნ.

მი ახვრ ხორბ უ მინან,
მი ზირღმ რაჯ ცარღმა:
მი ვათ—სულღმგ, ჭმღმინ,
ნმ ბადუნ მზ მნკარღმა.

მრვრვით მამ ჭუსთავ,
ვმ ხამირთთმ ნუჭქუსსუთ:
ქვედ მრზადი თუღღმგ,
ვმ კოდხობუ ქვედ ქუსუთ.

დანი ხმამთ.

ლენინი

ვრხასთაჲ ნუნ, ღენინ, სწრიბარ,
 დუ რუხს ცარდმჲ სქოდთაჲ ჭუნდაგ.
 ცარამ მახ რსულღამ, ნწი ბარ,
 რწედღ მახ ადდაჭამ ნწ ჭაგ.
 მახ, საბითჲ, ქწრამი ჯარბამ,
 ნწწივგ ახჯრ ქწწამ.
 ნწ ცარდმჲ აჲ ცინამ ჳჭსადამ,
 დწკან, ღენინ, ბუბნგ ბწწამ.

სტალინენ

რადგონდ მახ ესთამ ნმ ცარდმა,
სთამ ძე ნე 'ფუთთ დარ რმვდღ.
ნმა, ნმ პადამ მახ მნკარდმა,—
ჰარზეს მახ, ნმ ხურ, ნმ ჭედ.

დარდღ ადყვუსთი ნმ ჰარმგ,
ჟ რმსულდ ნმ ცინე ჰარდ.
სტადინ, დე—ნმ ნეჭს, ნმ დარმგ,—
რადთად მახმნ ყმდმგ ცარდ.

პიონერის

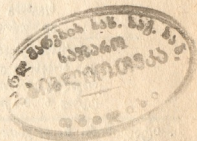
მან, ვეზონგ ჭაღთმირ, ხმსთონნა
რაზმე ცინგანგა ცაჰამ.

ნოგ, სურხ თურუსა ჰანდონნა
აბონ ბარჯუნნა ხასსამ.

ხურე რუხსამა 'ჰსასთ—ნა ზმრდნ,
ჭიდარ ამონჯუნ—ნა დუგ.

ნოგგჰურდ სტადინონ ნაჰსაღთა,—
ყაზ ნე ჰანგთუ ნა თუგ.

Երևանում ընդունված Վազգենի,
հայրենի լեզուի ժամանակ.
Յարտուհան զմի կնիքը շահան,
ոս նշն եռոց կնիքը շահան.

მეზურნის გვერდის აღმოჩენის
შეახსენებელი წიგნი
მეზურნის გვერდის აღმოჩენის
შეახსენებელი წიგნი

ბარონ რედაქტორ — ქალთიბათე ზ.
ნუგუნაძე — ფლიბე ა.
კორექტორ — გასნიტე ჭ.

გეზურნის ლავარდ წარცვდ 23. IV. 1946. მეზურნის აღლ
კუბ წარცვსთავედ 15. V. 1946. მეზურნის სუჭთა ძე ის 6.
რავალდე ჭამხსთ № 33
ტერაე 6000 გჭუ. ხირლიტოაე ბარონ № 3T 01089

14805
საქართველოს
სამეცნიერო

ახლ 8 სომე

1481/35

05 784